

Mjölby kommun

Energi- och klimatstrategi 2020-2023

Dokumenttyp: Strategi

Antaget av: KF

§: 65/2020-06-09

Diarienummer: KS/2018:101

Ansvarig handläggare: Åsa Carlberg

Innehåll

1.	Inledning	4
1.1	Klimatförändringarna	4
1.2	Kommunernas ansvar i klimatarbetet.....	4
2.	Syfte	6
2.1	Arbetsprocess	6
2.2	Omfattning och avgränsningar.....	6
3.	Mål och visioner i omvärlden och Mjölby kommun	8
3.1	Globalt.....	8
3.2	EU	9
3.3	Sverige.....	9
3.4	Mjölby	10
4.	Nuläge inom prioriterade strategiområden.....	11
4.1	Minskad energianvändning i Mjölby kommun (geografiskt område)	11
4.2	Ökad andel sole i Mjölby kommun (geografiskt område).....	13
4.3	Minskad energianvändning och ökad andel förnybar energi från solceller i kommunala fastigheter och verksamhetslokaler	14
4.4	Fossilfria kommunala transporter	15
4.5	Energi- och klimatkrav i upphandling.....	17
5.	Mål	18
5.1	Mål för Mjölby som geografiskt område 2020-2030	18
5.2	Mål kommunorganisationen 2020-2023.....	19
6.	Genomförande.....	20
6.1	Åtgärd A- Energieffektiva fastigheter.....	20
6.2	Åtgärd B- Förnybar Energi.....	22
6.3	Åtgärd C- Hållbart resande i Mjölby.....	23
6.4	Åtgärd D- Hållbar Upphandling	24
6.5	Åtgärd E Hållbart näringsliv.....	25
6.6	Åtgärd F Hållbara möten och tjänsteresor	26
6.7	Åtgärd G Klimatsmarta Mjölby.....	27
6.8	Ansvar och uppföljning	28

Sammanfattning

Sveriges riksdag har antagit ett klimatpolitiskt ramverk där det fastställs att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Det kräver stora åtgärder från alla aktörer i samhället. Kommunerna är viktiga aktörer i det arbetet. Mjölby kommuns energi- och klimatstrategi ska styra och leda de kommunala verksamheterna och bolagen mot minskad klimatpåverkan i enlighet med nationella mål och internationella överenskommelser.

Strategin, åtgärderna och uppföljningen av strategin ska fungera som ett verktyg för alla nämnder och bolag för att öka ambitionen inom klimatområdet och intensifiera energi- och klimatarbetet i Mjölby kommun i strävan mot nationella mål.

Strategin fastställer ett mål om att minska utsläppen av växthusgaser i Mjölby kommun med 63 procent till år 2030, jämfört med 1990. Strategin fastställer fem fokusområden för att nå det övergripande målet:

1. Minskad energianvändning i Mjölby kommun (geografisk område)
2. Ökad andel solceller i Mjölby kommun (geografiskt område)
3. Minskad energianvändning och ökad andel solceller i kommunala fastigheter och verksamhetslokaler
4. Fossilfria transporter i kommunorganisationen
5. Energi och klimatkrav i kommunal upphandling

Mål för det geografiska området har målar 2030. Mål för kommun-organisationen har målar 2023. Energi- och klimatstrategin uppdateras en gång per mandatperiod. För det geografiska området följer vi nationella och regionala mål och strategier och därför är 2030 valt som målar.

I strategin finns åtgärder som nämnderna ska genomföra till 2023. Målen och åtgärderna i strategin kommer att följas upp varje år och återrapporteras via nämnderna till kommunstyrelsen.

1. Inledning

Sveriges riksdag har antagit ett klimatpolitiskt ramverk där det fastställs att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. I Mjölby kommun arbetar vi strategiskt med att minska vår klimatpåverkan och för att vara en del av lösningen. Stora omställningar krävs för att minska resursanvändningen och utsläppen av växthusgaser i Sverige. Global förändring består av många lokala åtgärder. Att ställa om till en mer hållbar och energiförsörjning och resursanvändning är en stor utmaning från global till lokal nivå.

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en planering för hur energi används inom kommunens gränser. Kommunen ska ha en resurseffektiv användning av energi och se till att energitillförseln säkras.

Lagen om kommunal energiplanering är gammal och har de senaste åren varit under omarbetning. Kommunernas energiplaner har över tid tagit ett större grepp om energi och klimat samt kommit att fokusera mer på åtgärder där kommunerna har som störst rådighet. Mjölby kommun följer utvecklingen och tar fram energiplanen som en energi- och klimatstrategi med tydligt fokus på kommunens egna verksamheter.

1.1 Klimatförändringarna

Klimatet på jorden har alltid varierat och livet på jorden kan återhämta sig från istider och stora temperaturhöjningar. Den globala uppvärmningen som nu pågår sker dock mycket snabbt. Detta gör att ekosystemen inte hinner anpassa sig i takt med klimatförändringarna.

För att undvika ännu allvarligare klimatförändringar måste utsläppen av växthusgaser minska. Världens ledare har enats om att temperaturhöjningen måste begränsas till under två grader, med sikte på 1,5 grader. Det menar forskarna är möjligt om vi människor snabbt minskar utsläppen av växthusgaser från fossil energi. De globala klimatutsläppen fortsätter att öka¹ och det blir allt mer bråttom med klimatåtgärder som bidrar till att det globala klimatmålet nås. Året 2018² var det fjärde varmaste året som uppmätts, med en global medeltemperatur på 14,7 °C. De senaste fem åren har den globala medeltemperaturen varit 1,1 °C högre än den förindustriella medeltemperaturen.

Även när utsläppen på sikt helt upphör så kommer klimatförändringarna att bestå under mycket lång tid. Det gör att vi måste intensifiera klimatarbetet både vad gäller att minska utsläppen men också genom att anpassa oss till ett förändrat klimat.

1.2 Kommunernas ansvar i klimatarbetet

Kommunerna har inom ramen för de obligatoriska uppgifterna ansvar för miljö- och hälsoskydd, plan- och byggfrågor, renhållning och avfallshantering, vatten och avlopp med mera. Styrning av samtliga områden är i allra högsta grad av stor vikt för att såväl

¹ <https://www.lu.se/article/snabbkurs-fem-forskare-om-klimatforandringar>

² <https://www.smhi.se/forskning/forskningsnyheter/2018-det-fjarde-varmaste-aret-som-uppmatts-enligt-copernicus-klimattjanst-1.143476>

minska utsläppen av växthusgaser som för att klimatanpassa kommunens hela geografiska yta.

Miljöbalken fyller två viktiga funktioner för en kommun i dess energi- och klimatarbete. Dels sker tillsyn av verksamheter enligt miljöbalken, dels ska kommunen uppfylla lagkraven i den egna verksamheten. Frågan om energihushållning och användningen av förnybara energikällor regleras särskilt i miljöbalken vilket visar att frågan är av stor betydelse. Verksamhetsutövaren har en skyldighet att ha kunskap om sin energianvändning; hur mycket energi som används, vilka energikällor som används och vad energin används till samt hur energianvändningen kan minskas, effektiviseras och göras mer hållbar³.

Kommunerna har även inom ramen för fysisk planering och planmonopolet stor möjlighet att påverka mycket med bäring på energi- och klimat. Inom arbetet med översiktsplaner och detaljplaner kan kommunen styra inriktning mot hållbart resande och hållbara boendemiljöer.

En absolut förutsättning för att Sverige som nation ska nå sina mycket ambitiösa klimatmål är att samverkan sker med kommunerna. Om Sverige ska nå målet med nollutsläpp år 2045 måste de facto också kommunerna ha nollutsläpp 2045. Kommunerna har en stor och viktig roll för att nå internationella och nationella klimatmål och därmed minska konsekvenserna av den pågående klimatförändringen.

³ <https://kfsk.se/energikontoret/kane/wp-content/uploads/sites/5/2014/12/Steg-5.-Vagledning-for-energitillsyn.pdf>

2. Syfte

Energi- och klimatstrategin ska, utifrån politiska prioriteringar och viljeinriktningar, styra och leda kommunala verksamheter och bolag mot minskad klimatpåverkan i enlighet med nationella mål och internationella överenskommelser.

Strategin, åtgärderna och uppföljningen av strategin ska fungera som ett verktyg för alla nämnder, för en ökad ambition inom klimatområdet som ska intensifiera energi- och klimatarbetet i Mjölby kommun.

2.1 Arbetsprocess

Energi- och klimatstrategin har tagits fram under två år. Arbetet inleddes med en uppföljning av den föregående energiplanen och klimatstrategin. Uppföljningen visade att det fanns en diskrepans mellan mål och åtgärder, d.v.s. att de planerade åtgärderna inte säkrade uppfyllnad av målen. Uppföljningen pekade ut tre områden där en kommun har särskilt stor rådighet och där Mjölby kommuns åtgärder inte har varit tillräckliga. De tre områdena är energibesparingar i kommunala fastigheter, fossilfria kommunala transporter och energi- och miljökrav i upphandling. De tre utpekade områdena har varit utgångspunkten i arbetet med denna Energi- och klimatstrategi. I förarbetet genomfördes intervjuer med berörda tjänstepersoner för att följa upp vad som har fungerat bra respektive dåligt med den tidigare energi- och klimatstrategin. De föreslog även vilka ställningstaganden och förutsättningar som skulle behövas för att höja ambitionen i klimatarbetet jämfört med tidigare plan.

Kunskap- medverkan i regionalt nätverk- Åren 2017-2018 medverkade Mjölby kommun i ett regionalt nätverk samordnat av Energikontoret för att lyfta in kunskap och erfarenheter från forskare och andra kommuner för att få en grund till så bra lokala energiplaner som möjligt.

Workshops- Mål och åtgärder har tagits fram genom workshops med politiker och tjänstemän, med externt processstöd. Det politiska forumet har varit KS. Alla förvaltningar och kommunala bolag har varit representerade på workshop för tjänstepersoner. Tjänstepersonerna på förvaltningarna har fått revidera och skriva om åtgärder för att de ska vara anpassade efter och fungera i verksamheten.

Projektgrupp- En projektgrupp med representanter från alla förvaltningar och kommunala bolag har medverkat i framtagandet av strategin.

Styrgrupp- Kommunens hållbarhetsnätverk har fungerat som styrgrupp för framtagande av strategin.

2.2 Omfattning och avgränsningar

Strategin innefattar mål och ställningstaganden för energi- och klimatarbetet i Mjölby kommun. Strategin bygger på den tidigare energiplanen och klimatstrategin men har främst fokuserat på åtgärder där kommunen har stor rådighet. Hänsyn har tagits till kommunens ekonomiska förutsättningar, vilket har bidragit till ett större fokus på kommunens interna arbete.

Uppföljning av den förra energiplanen och klimatstrategin visade att särskilt fokus och utveckling behövde ske inom energibesparingar i kommunala fastigheter, fossilfria transporter och tjänsteresor och energi- och klimatkrav i upphandling. Alla nämnder och bolag har medverkat i att formulera åtgärder.

Arbetet med klimatanpassning inkluderas inte i strategin. Klimatanpassning handlar, till skillnad från minskade utsläpp, om anpassning av samhället till ett förändrat klimat och åtgärder för att skapa motståndskraft och motverka riskerna med de klimatförändringar som redan sker. Klimatanpassningsarbetet kommer att samlas i en separat strategi för klimatanpassning.

Cirkulär ekonomi och avfall ingår inte i strategin men kommer att hanteras genom kommunens avfallsplan.

Matens klimatpåverkan ingår inte i denna strategi utan hanteras separat i arbetet med Kost- och måltidspolicyn.

Transporter och tjänsteresor ingår men styrs huvudsakligen genom Mjölby kommuns Policy för resor, transporter och fordon.

3. Mål och visioner i omvärlden och Mjölby kommun

3.1 Globalt

FN:s konferens för miljö och utveckling i Rio år 1992 var startskottet för den internationella klimatpolitiken. Klimatfrågan har sedan dess fått en allt större betydelse i globala överenskommelser. Idag är huvuddelen av politiska och ekonomiska makthavare eniga om att de pågående klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar.

Under klimatmötet i Paris år 2015 enades majoriteten av världens länder om att vi inte ska överskrida en temperaturökning med två grader jämfört med förindustriell tid. Helst ska temperaturökningen enligt avtalet inte överskrida 1,5 grader. Samma år antog FN:s generalförsamling den historiska resolutionen Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agendan innebär att alla 193 medlemsländer i FN förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030.

Flera av de sjutton målen som är en del av Agenda 2030 har direkt eller indirekt betydelse för att minska de globala utsläppen av växthusgaser såsom målen Mål 7- *Hållbar energi för alla*, Mål 9 *Hållbar industri, innovationer och infrastruktur*, Mål 11- *Hållbara städer och samhällen*, Mål 12 *Hållbar konsumtion och produktion* samt Mål 13- *Bekämpa klimatförändringarna*.

3.2 EU

En av de viktigaste beslutsnivåerna för svensk del vad gäller klimatbeslut är EU som har antagit 20/20/20-målen till år 2020. Innebörden av de målen är 20 procent lägre växthusgasutsläpp jämfört med år 1990, 20 procent förnybar energi samt 20 procent högre energieffektivitet.⁴ Dessa mål skärps till år 2030 med 40 procent lägre växthusgasutsläpp jämfört med år 1990, 32 procent förnybar energi samt 32,5 procent högre energieffektivitet.⁵ Målen banar väg för det långsiktiga målet som är att minska växthusgasutsläppen med 80–95 procent jämfört med 1990.⁶

3.3 Sverige

De internationella målen har antagits av Sveriges riksdag som också har beslutat om ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige som innehåller nya klimatmål, en klimatlag och ett klimatpolitiskt råd. Klimatlagen trädde i kraft 1 januari år 2018 vilket innebär att Sverige för första gången har en lag som reglerar att varje regering har en skyldighet att föra en klimatpolitik som utgår från de klimatmål som riksdagen har antagit. Varje regering ska också tydligt redovisa hur arbetet med att nå målen fortskrider. Det klimatpolitiska ramverket är en central del i arbetet för att Sverige ska leva upp till Parisavtalet. De svenska mål som är antagna i Sverige är hårdare än de från EU. Sverige ska år 2020 bland annat minska utsläppen med 40 procent jämfört med 1990, andelen förnybar energi ska vara 50 procent av den totala energianvändningen och i transportsektorn ska andelen förnybar energi vara 10 procent.⁷

Sveriges klimatpolitiska ramverk som visar vägen mot netto-noll-utsläpp av växthusgaser 2045.

⁴ https://ec.europa.eu/clima/citizens/eu_sv

⁵ <http://www.europarl.europa.eu/news/sv/press-room/20181106IPR18315/energi-nya-ambitionsa-mal-for-fornybara-energikallor-och-energieffektivitet>

⁶ https://ec.europa.eu/clima/citizens/eu_sv

⁷ <https://www.energimyndigheten.se/klimat--miljo/sveriges-energi--och-klimatmal/>

Vidare ska Sverige uppnå nettonollutsläpp år 2045, vilket i det här fallet innebär 85 procent lägre utsläpp än år 1990. Växthusgasutsläppen från inrikes transporter ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med år 2010. Energianvändningen ska vara 50 procent effektivare år 2030 jämfört med 2005. År 2040 ska elproduktionen vara 100 procent förnybar.

3.4 Mjölby

Mjölby kommuns vision uttrycker att Mjölby kommun ska vara en kommun som är hållbar över tid där vi hushåller med våra resurser på ett sätt så att kommande generationer får lika goda förutsättningar som nuvarande. Visionen framhåller en kommun med en miljö som håller i längden, med stad och land i balans, förnybar energi såsom sol och vind-kraft och klimatanpassade transporter och väl utbyggda kommunikationer. Ett av Mjölbys kommunmål berör särskilt miljöarbetet och uttrycks som att Mjölby kommun ska arbeta med en grön omställning och ta ansvar för en hållbar framtid.

Mjölby är en ekokommun

Mjölby kommun är sedan 1998 en ekokommun. Det innebär att kommunen ställer sig bakom att arbeta med ekologisk hållbarhet kopplat till ekonomiskt och social hållbarhet. Varje år följs femton nyckeltal upp där man kan jämföra olika kommuner. Man jämför bland annat andel ekologiska livsmedel, energi för tjänsteresor och hushållsavfall som också Mjölby kommun arbetar fokuserat med genom kommunmålen. Inom ekokommunerna medverkar Mjölby kommun i ett tjänstemannanätverk för erfarenhets- och kunskapsutbyte.

Regional samverkan

Mjölby kommun har genom det regionala projektet Östgötautmaningen antagit en målsättning om att vara en fossilfri kommun till 2030. Målsättningen gäller tjänstefordon, tjänsteresor och upphandlade transporter. Det beslutet styr energiplanen och kommunens rese- fordons- och mötespolicy.

Genom region Östergötland, länsstyrelsen och energikontoret samverkar Mjölby kommun med övriga Östgötakommuner. Regional samverkan och inriktningar utvecklas genom regionala projekt och kommer till stor del att ta avstamp i den regionala energi- och klimatstrategin. Den regionala energi- och klimatstrategin är uppbyggd kring sex strategiska områden. De fyra första ingår i arbetet med Mjölbys energi- och klimatstrategi.

1. Förnybar och robust energiproduktion
2. Energi- och klimateffektivt näringsliv
3. Energi- och klimateffektiva bostäder och lokaler
4. Hållbara och effektiva transporter
5. Cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion
6. Hållbart jordbruk och skogsbruk

4. Nuläge inom prioriterade strategiområden

Övergripande målsättning för energi- och klimatstrategin är att utsläppen av växthusgaser i Mjölby kommun ska minska jämfört med 1990. Det ska främst göras genom fokus på nedanstående fokusområden som sedan konkretiseras i strategins mål och åtgärder.

4.1 Minskad energianvändning i Mjölby kommun (geografiskt område)

Nuläge

Energianvändningen per invånare i Mjölby kommun ligger på 39 MWh/år. Den genomsnittliga energianvändningen har de senaste åren stått still. Stora effektiviseringar har genomförts samtidigt som vi använder mer energi inom fler användningsområden än tidigare. Det gör att vi inte kan se resultat i form av minskad energianvändning.

Siffran är summan av energianvändning i det geografiska området såsom industri- och byggverksamhet, hushåll, transporter, offentlig verksamhet och skogsbruk och jordbruk. Energianvändning i byggnader och i offentlig verksamhet har minskat över tid medan transportsektorn och jordbruk och fiske har ökat.

Pågående arbete

Mjölby kommun som organisation har indirekt påverkan inom flera av dessa områden men direkt påverkan särskilt inom kommunala lokaler och transporter och krav i kommunal upphandling. Dessa områden behandlas i separata strategiområden. Dock har kommunen en direkt påverkan genom det informations- och påverkansarbete som bedrivs. Det sker främst genom den kommunala energirådgivning och arbetet i Bostadsbolaget och på MSE.

Energirådgivningen arbetar med att ge råd till privatpersoner, företag och organisationer inom allt som har med energi och klimat att göra med syfte att minska energianvändningen och gå över till förnybara bränslen. Mjölby kommun hjälper även Boxholm, Ydre, Ödeshög och Vadstena med de frågorna.

Bostadsbolaget fokuserar i sin energi- och klimatstrategi främst på arbetet i egna lokaler men har även antagit ett mål om att man ska ha klimat- och energimedvetna medarbetare och hyresgäster. Ett flertal strategier och åtgärder fokuserar på att samverka med andra och arbeta med information och kampanjer gentemot hyresgäster, samt att arbeta för att hyresgäster själva ska bekosta hushållsel/verksamhetsel.

MSE- Energiproduktion har generellt sett stor klimatpåverkan. MSE:s energiproduktion är baserad på förnybara energikällor som skog, vind och vatten och har därmed en avsevärt mindre klimatpåverkan än snittproduktionen i Europa. MSE:s största bidrag i

miljöarbetet är därför att öka produktionen av förnybar energi. Detta sker genom främst ökad fjärrvärmeförsäljning. Fjärrvärmekunder är en förutsättning för att MSE ska kunna fortsätta att minska andelen el för uppvärmning av lokaler och samtidigt producera el med förnybart bränsle i kraftvärmeverket. Genom detta ersätts elproduktion som på marginalen oftast är kolbaserad, med förnybar el- och värmeproduktion (biobränsle). Ett viktigt arbete är därför att bidra till att samhället får ökad kunskap om energi och dess klimatpåverkan, med målet att fjärrvärme blir ett självklart alternativ för uppvärmning när så är möjligt.

Under 2019 har MSE installerat rökgaskondensering i sitt kraftvärmeverk. Genom att kondensera rökgaserna som går upp i skorstenen kan mer värme utvinnas av samma mängd bränsle och processen blir än mer energieffektiv. MSE arbetar ständigt med att hålla sina vattenkraftstationer och vindkraftverk vid god kondition för att säkerställa en hög tillgänglighet. För att leveranssäkerheten i elnätet ska säkerställas ersätts luftledningar med ledningar i mark.

Tekniska-Verken-koncernens vision "Vi bygger världens mest resurseffektiva region" innefattar även Mjölby kommun och innebär ett ökat samarbete med kunder och övriga aktörer i samhället, för att hitta resurseffektiva lösningar och innovationer. Ett exempel på detta är satsningen på flytande biogas (LBG) i samarbete med företagskunder i Mjölby.

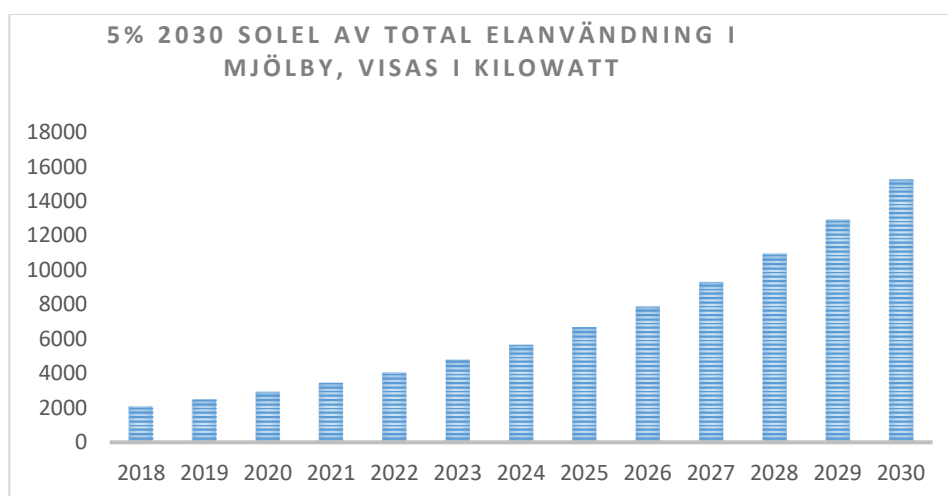
4.2 Ökad andel solel i Mjölby kommun (geografiskt område)

Nuläge

Sverige har en solesstrategi som pekar ut riktning och väntad utveckling inom området fram till 2040. Solel har haft en kraftig utveckling de senaste åren men potentialen är långt större. För att nå nationella mål om 100 procent förnybar elproduktion 2040 behöver utbyggnaden vara omfattande.

Regionalt har Energimyndighetens mål brutits ner till lokala mål för tydliggöra den utbyggnad som kommer att krävas.

Den installerade effekten i Mjölby kommun var 2018 2119 kW. För att nå den lokala målsättningen om 5 procent solel till 2030 behövs en årlig utbyggnadstakt på 18 procent.

Pågående arbete

Insatsprojekt solel- Genom Energimyndigheten deltar Mjölby kommun i ett insatsprojekt om solel. Det har under 2018-2019 inneburit ett ökat fokus på solceller genom föreläsningar, visningar av solcellanläggningar och samverkan med Dackeskolan för att bygga upp en testanläggning för framtidens solbyggare.

Framtidens solel- Genom regionen medverkar Mjölby kommun i ett regionalt projekt för att främja investeringar i solel bland små och medelstora företag. Syftet med projektet är att öka kunskap och sprida information om solel, anordna seminarier, ta fram solcellsstrategi och motivera och inspirera företag.

MSE har informationsmaterial på sin webbplats med förklaringar och tips om vad man bör tänka på när det gäller mikroproduktion av solel. De anordnar och medverkar även i föredrag med andra aktörer gällande installation av solceller.

4.3 Minskad energianvändning och ökad andel förnybar energi från solceller i kommunala fastigheter och verksamhetslokaler

Nuläge

Mjölby kommun har saknat övergripande styrande mål för energibesparingar i kommunala fastigheter och verksamhetslokaler. Fastighetsavdelningen följer upp energianvändningen men de senaste åren har resurser saknats för att arbeta med analys och strategiska åtgärder.

I det kommunala fastighetsbeståndet har Mjölby kommun i dagsläget solceller installerade på två byggnader. Beslut om utbyggnad av solceller tas inom varje enskilt projekt.

Pågående arbete

Mellan år 2008 och 2018 har man arbetat med att minska energiförbrukningen i gatubelysningen i Mjölby kommun. Arbetet har lett till att energiförbrukningen per ljuspunkt och år minskade med nästan 40 procent. Om minskningstakten fortsätter att vara cirka 100 000 kWh/år fram till 2023 skulle det innebära en minskning av energiförbrukningen i gatubelysningen med cirka 20 procent.

Mjölby kommun har hittills installerat solceller på Birger Jarls Hall i Skänninge och på Lundbyvallens tak i Mjölby. Installerad effekt är 70 kW. Det gör de två byggnaderna i stort sett självförsörjande på energi.

4.4 Fossilfria kommunala transporter

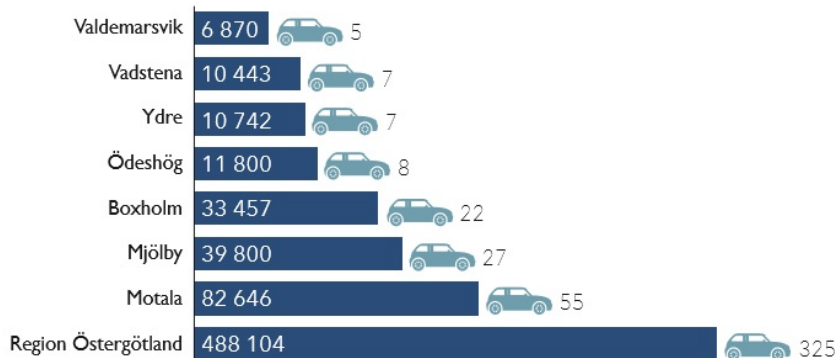
Nuläge

Sveriges klimatpolitiska ramverk fastslår att utsläppen för inrikes transporter ska minska med 70 procent till 2030 jämfört med 2010. Personbilar står för cirka 37 procent av utsläppen av växthusgaser från transporter i Sverige och är ett viktigt område att arbeta med.

Mjölby kommun har ca 200 fordon varav 38 gasfordon, elva elbilar och en elhybrid. Halva flottan är leasad och resterande är ägda fordon inom teknisk förvaltning som nyttjas av service- och teknikförvaltningen och räddningstjänsten. Service- och teknikförvaltningen tankade 2018 alla tunga fordon med HVO (syntetisk fossilfri diesel som framställs av växter och djurfett). Beroende på tillgången på HVO så finns möjlighet att köra en stor del av fordonsflottan som helhet.

Mjölby kommun har en relativt hög andel förnybara bränslen. Det är dock beroende av tillgång på HVO.

De ägda och leasade bilarna kan vi påverka och följa upp, men en stor del av arbetsresorna sker även med egen bil. I Mjölby kommun motsvarar resor med egen bil 27 bilar.

En fordonskartläggning som genomfördes i Mjölby och övriga Östgötakommuner visar att i Mjölby motsvarar de resor vi gör i egen bil i tjänsten 27 nya leasingbilar.

Bostadsbolaget har 34 fordon. 23 drivs på diesel, två på bensin och nio mindre fordon drivs på el.

MSE har 39 fordon varav 23 drivs på diesel och 16 går på biogas.

På FAMI finns en bil som drivs på diesel.

Pågående arbete

Mjölby kommun antog 2018 en ny policy för resor, transporter och fordon. Den fastställer bland annat att kommunens bilar så långt det är möjligt ska drivas på fossilfria bränslen, primärt biogas eller el, att dieslbilar ska kunna tankas med alternativt bränsle och att fordon som är anpassade för flera drivmedel till exempel biogas/bensin ska tankas och köras på det fossilfria alternativet.

Mjölby kommun medverkar i ett regional samverkansprojekt- Östgötautmaningen. Genom projektet av kommunen antagit en målsättning om att alla egna och upphandlade transporter ska vara fossilfria 2030. En fordonskartläggning har genomförts såväl kommunövergripande som på förvaltningsnivå och testperioder för elbilar och informationsinsatser för politiker och tjänstepersoner och genomförts.

Mjölby kommun har påbörjat arbetet med en mer miljövänlig bilflotta. Det stora antalet ägda bilar är en utmaning då den till stor del består av gamla fordon. En utmaning är även att minska antalet bilar och arbeta med att ökad andel tjänsteresor ska göras med cykel och kollektivtrafik istället för bil.

Bostadsbolaget har inskrivit i sin Energi- och klimatstrategi att de ska ha en fossilfri fordonsflotta 2030.

4.5 Energi- och klimatkrav i upphandling

Nuläge

Mjölby kommun köper årligen varor och tjänster för cirka 750 miljoner kronor per år. Det innebär en stor möjlighet att kunna ställa krav på de varor och tjänster som vi köper.

I arbetet med den tidigare energiplanen hade Mjölby kommun höga ambitioner kring miljökrav i upphandling. Dock saknades kunskap och en väl fungerande inköpsorganisation för att kunna genomföra det på ett bra sätt. Nu är en ny inköpsorganisation på plats och Mjölby kommun behöver skaffa mer kunskap kring vilka krav som kan och bör ställas.

Ks fastställde i samband med workshops i arbetet med energiplanen att Mjölby kommun ska vara särskilt modiga i att ställa krav på fossilfrihet i upphandlade transporter i enlighet med beslutet att vi ska ha fossilfria transporter, upphandlade och egna 2030.

Pågående arbete

Inom ramen för samarbetet med kommunerna som ingår i inköpssamverkan ska kommunerna där det är möjligt ställa miljökrav i de upphandlingar som genomförs. Kraven ska vara utformade som kvalificeringskrav, utvärderingskriterier eller särskilda kontraktsvillkor. Kommunerna ska i första hand använda Upphandlingsmyndighetens kriterier för utformning av kraven. Upphandlingsmyndighetens kriterier är framtagna i samarbete med bl. a. branschorganisationer och representanter för stat och kommun och får därför anses ha en bred förankring. I de gemensamma upphandlingar som genomförs ska kraven ställas enligt Upphandlingsmyndighetens basnivå. Kommunerna kan komma överens om att ställa högre krav men ska då särskilt analysera om kraven innebär orimligt höga kostnader eller riskerar att diskriminera eller utestänga lokala och mindre företag.

Upphandlingsmyndighetens kriterier är indelade i tre olika nivåer:

- Basnivå: Krav som är fokuserade på att minska merparten av den miljö/hållbarhetspåverkan som är kopplad till det specifika produktområdet. Tanken är att det ska gå att genomföra en hållbar upphandling utan alltför stora resurser och kompetens. Baskraven är mer ambitiösa än gällande lagstiftning. Det finns ofta god tillgång av varor och tjänster som uppfyller dessa krav. Kraven är enkla att använda och verifiera.
- Avancerad nivå: Krav som går längre än basnivån och kan kräva en större insats i att följa upp och granska verifikationer.
- Spjutspetsnivå: På denna nivå efterfrågas det bästa tillgängliga alternativet på marknaden vad gäller miljö- och andra hållbarhetsaspekter. Detta innebär att tillgången på varor och tjänster är mindre än för bas- och avancerade krav. Spjutspetskraven innebär att det behövs mer specialkompetens och mer tid åt verifieringsarbetet.

5. Mål

Mål för geografiska området 5.1, följer Sveriges klimatpolitiska ramverk och den regionala energi- och klimatstrategin för Östergötland som Mjölby kommun ska medverka till att uppfylla. Mål för det geografiska området behövs trots att kommunen inte har full rådighet.

5.1 Mål för Mjölby som geografiskt område 2020-2030

		Nuläge 2017/2018	Målvärde 2030	Åtgärd
1	Utsläppen av växthusgaser i Mjölby ska minska, jämfört med år 1990, genom att: (Datakälla: Kolada)	5,7 ton CO ₂ ekv/inv (motsvarar en minskning på 21 % jämfört med 1990)	2,7 ton CO ₂ ekv/inv (motsvarar en minskning på 63 % jämfört med 1990)	Samtliga åtgärder
1.1	Minska energianvändningen per invånare (Datakälla: Kolada)	39 Mwh/år	-30 %	E1-E3, G3, G7, G8, G9, G10
1.2	Produktionen av solex ska utgöra minst fem procent av den totala elanvändningen* i Mjölby. *Utgår från elanvändningen 2017 (Datakälla: SCB, Energikontoret)	0,7 %	5 %	E1, G1, B5
1.3	Öka antal cyklister i rörelse (antal passeringar/år vid mätpunkt resecentrum) (Datakälla: Egen mätning, SOT))	211 822	+20%	C1, C2, C3, C4
1.4	Öka antal kollektivtrafikresor per invånare (Datakälla: Påstigande i Mjölby, Östgötatrafiken)	43 resor/ invånare/år	+20% d.v.s. 52 resor/invånare/år	C1, C3
1.5	Minska Mjölbyregistrerade personbilers genomsnittliga körsträcka (Datakälla: körsträcka per person, SCB)	761 mil/inne- vånare/år	-20%	C1, D3, C3

5.2 Mål kommunorganisationen 2020-2023

2	Mjölby kommun ska energieffektivisera och minska energianvändningen genom att:	Nuläge 2018	Målvärde 2023	Åtgärd
2.1	Minskad energianvändning i kommunala byggnader och verksamhetslokaler. (Datakälla: Egen mätning kWh/m2)	Inga uppgifter	För beslut i KS efter kartlagt nuläge	A1- A11, G2, G3, G4
2.2	Minska energianvändningen för tjänsteresor (Datakälla: Sveriges ekokommuner)	1173 kWh/ Årsmedarbetare	-30 %	F1- F8, G2

3	Mjölby kommun ska öka andelen produktion och användning av förnybar energi genom att:	Nuläge 2018	Målvärde 2023	Åtgärd
3.1	Öka andelen förnybar energi från solceller i kommunala byggnader och verksamhetslokaler (Datakälla: Ej fastställt)	70 kW	För beslut i KS efter förstudie med nuläge och potential.	B2
3.2	Öka andelen förnybart fordonsbränsle i de kommun interna transporterna (Datakälla: Egen mätning)	39 %	59 %	B1, B3, B4, D2, G2
3.3	Ställa krav på fossilfria bränslen i upphandlade transporter och entreprenadupphandlingar (Datakälla: Egen mätning)		Krav i minst tre upphandlingar /år	D1, D3

6. Genomförande

6.1 Åtgärd A- Energieffektiva fastigheter

	Åtgärd	Ansvarig nämnd/funktion	Genomfört år	Troligt investeringsbehov och tidsuppskattning
A1	Säkerställa personresurser för kartläggning, analys, genomförande av åtgärder och uppföljning av kommunala fastigheters energianvändning	Tn, Förvaltningschef SOT	2020	X Kräver medel för inrättande av tjänst.
A2	Ta fram en handlingsplan för energieffektivisering i kommunens befintliga fastighetsbestånd	Tn, Fastighetschef	2020-2021	
A3	Ta fram en fastighetspolicy.	Tn, Fastighetschef		
A4	Ta fram en plan alternativt policy med syfte att samtliga kommunala fastigheter ska kopplas till övervakningssystem för ventilation, undercentraler och förbrukning av värme, el och vatten.	Tn, Fastighetschef		X Investeringskostnader, förväntas leda till lägre driftskostnader.
A5	Vid nyproduktion av kommunala fastigheter ska energiprestandan motsvara "Miljöbyggnad silver"	Tn, Fastighetschef FAMI	2020-2023	X Högre byggkostnad, lägre drift.
A6	Fastigheter inom fjärrvärmeområdet ska anslutas till fjärrvärme. Värmepumpar installeras utanför fjärrvärmeområdet.	Tn, Bostadsbolaget, FAMI	2020-2023	
A7	Arbeta med LCC, livscykelperspektiv, inför nya stora byggprojekt. Ta fram mallar och beställningsunderlag.	Tn, fastighetschef	2020-2023	

A8	Arbeta systematiskt för att minska energianvändning i lokaler kopplat till beteende.	Un, KoF	2020-2023	
A9	Genomförande av Bostadsbolagets beslutade Energi- och klimatstrategi	Bostadsbolaget	2020-2023	
A10	Ta fram en plan med tillhörande prioriteringsordning för utbyte av vitvaror, städ- och köksmaskiner i kommunens fastigheter. LCC-analyser ska ingå vid upphandling	Tn		X Investeringskostnad
A11	Installera el- och vattenmätare i kommunala kök.	Tn		X

Totalt uppskattad kostnad Åtgärd A	
Ökad driftskostnad:	2 400 000 kr
Arbetstid:	590 000 kr

6.2 Åtgärd B- Förnybar Energi

	Åtgärd	Ansvarig nämnd/funktion	Genomfört år	Troligt investeringsbehov och tidsuppskattning
B1	Upphandla ursprungsmärkt förnybar el (grön el)	Tn, KS	2021	X Ger ökade kostnader, cirka 220 tkr/år
B2	Göra en förstudie om solceller i kommunala byggnader- kommunal investering och drift alternativt externt ägande? Genomföra lämpliga åtgärder.	Tn, fastighetschef		X Ev. konsult-kostnad i steg ett, investerings-kostnad för solceller i steg två
B3	I första hand aktivt arbeta för att extern aktör etablerar en publik HVO-mack i Mjölby och i andra hand utreda möjligheten att köpa/hyra cistern för kommunala fordonsflottan.	Tn, BRN, KS	2021	
B4	Kartlägga behov och möjligheter för utbyggnad av laddinfrastruktur i Mjölby kommun. Kartläggningen ska ha ett särskilt fokus på etablerande av laddstationer på kommunal mark och i kommunala verksamheters omedelbara närhet.	KS, Tn	2020	X Investerings-kostnad vid installation.
B5	Ta fram en solcellskarta för geografiskt område	BRN		

Totalt uppskattad kostnad Åtgärd B

Arbetstid: 505 000 kr

6.3 Åtgärd C- Hållbart resande i Mjölby

	Åtgärd	Ansvarig nämnd/funktion	Genomfört år	Troligt investeringsbehov och tidsuppskattning
C1	Genomföra resvaneundersökning för att kartlägga resmönster bland boende i Mjölby kommun.	Tn		
C2	Avsätta personresurser för kampanjer för hållbart resande, m.m.	KS		X Personalkostnad,(nationella bidrag kommer sökas)
C3	Införa sopsaltning på prioriterade cykelvägar med syfte att öka antalet vintercyklister.	Tn		X (investering i fordon/maskin)
C4	Ta fram riktlinjer för parkering i arbetet med detaljplaner och bygglov.	BRN		

Totalt uppskattad kostnad Åtgärd C

Arbetstid: 385 000 kr

6.4 Åtgärd D- Hållbar Upphandling

	Åtgärd	Ansvarig nämnd/funktion	Genomfört år	Troligt investeringsbehov och tidsuppskattning
D1	Ta fram och genomföra utbildningar med syfte att öka kunskapen om relevanta klimat- och övriga hållbarhetskrav vid upphandling av varor och tjänster.	KS (Hållbarhetsstrateg/upphandlingsstrateg)	2020	
D2	Utveckla arbetet för inköp leasing av bilar- prioriteringsgrupp med representanter från flera förvaltningar. Genomföra testperioder för bilar innan nya avtal, säkerställa standard för funktion för olika verksamheter.	KS (Hållbarhetsstrateg, medborgarservice)	2023	
D3	Göra en årlig översyn av planerade upphandlingar inklusive prioritering av vilka som är lämpliga för skarpa energi- och klimatkrav.	KS (Hållbarhetsstrateg/upphandlingsstrateg)	2020-2023	

Totalt uppskattad kostnad Åtgärd D

Arbetstid: 290 000 kr

6.5 Åtgärd E Hållbart näringsliv

	Åtgärd	Ansvarig förvaltning/funktion	Genomfört år	Troligt investeringsbehov och tidsuppskattning
E1	Bedriva energirådgivning med särskilt fokus på energibesparande åtgärder i företag.	KS (Energi-rådgivare)	2020-2023	
E2	Uppmärksamma årets miljöföretag på näringslivsgalan årligen	KS (Energi-rådgivare/näringslivschef)	2021	
E3	Särskilt beakta energianvändning vid tillsyn och prövning enligt miljöbalken	Mn	2020-2023	

Totalt uppskattad kostnad Åtgärd E

Arbetstid: 480 000 kr

6.6 Åtgärd F Hållbara möten och tjänsteresor

	Åtgärd	Ansvarig förvaltning/funktion	Genomfört år	Troligt investeringsbehov och tidsuppskattning
F1	Ta fram en grön resplan med prioriterade åtgärder för att stimulera cykel, gång och kollektivtrafik vid tjänsteresor.	KS (Hållbarhetsstrateg , medborgarservice)	2020	
F2	Säkerställa digitala och tekniska lösningar för resfria möten. Ta fram utbildningsprogram, filmer och info till intranätet kring resfria möten	KS		
F3	Genomföra ett projekt med MSE för att ersätta helikopterövervakning med drönare , för spaning och övervakning ex inom räddningstjänsten	BRN		
F4	Göra förstudie kring internt klimatkompensationssystem för tjänsteresor.	KS (Hållbarhetsstrateg)	2021	
F5	Upphandla elektroniska körjournaler till kommunens bilar.	KS (Hållbarhetsstrateg , medborgarservice)	2020	X Merkostnad/per bil
F6	Systematiskt arbeta med minskad klimatpåverkan från tjänsteresor genom bl.a. resfria möten och samutnyttjande av bilar	Osn	2020-2023	
F7	Undersöka om räddningstjänstens fordon kan drivas på förnybara drivmedel. Ex. HVO eller flytande biogas.	BRN		
F8	Öka andelen fordon som drivs med förnyelsebara drivmedel	Tn	2020-2023	

Totalt uppskattad kostnad Åtgärd A

Arbetstid: 885 000 kr

6.7 Åtgärd G Klimatsmarta Mjölby

	Åtgärd	Ansvarig förvaltning/funktion	Genomfört år	Troligt investeringsbehov och tidsuppskattning
G1	Delta i Energimyndighetens solesprojekt. Anordna aktiviteter med fokus allmänhet, företag, bostadsrättsföreningar och lantbrukare.	KS (Energirådgivare)	2020-2023	
G2	Arbeta systematiskt för en miljövänlig vardag genom hållbar arbetsplats. (checklista för hur man är hållbar på arbetsplatsen)	KoF, BRN	2020-2023	
G3	Minska energianvändningen i allmänna kommunala belysningsparken.	Tn		X Investerings-kostnad lampor
G4	Genomföra projekt för att implementera värmeåtervinning av rötgas på Mjölkulla.	Tn		
G5	Klimatsmart fjärrvärme erbjuds privatpersoner och verksamheter i Mjölby kommun.	MSE		
G6	Värmedriven kyla ska kunna erbjudas verksamheter i Mjölby kommun.	MSE		
G7	Bidra till att medborgare och verksamheter får ökad kunskap om energi, dess klimatpåverkan och resurseffektivitet.	MSE		
G8	På affärsmässig grund vara katalysator för positiva klimat- och miljöåtgärder i regionen.	MSE		
G9	Informera om kommunens energirådgivning i bygglovsprövning.	BRN		
G10	Ta fram informationsmaterial och genomföra	BRN, KS		

	informationsträffar om energieffektiva åtgärder vid byggande.			
--	---	--	--	--

Totalt uppskattad kostnad Åtgärd G	
Arbetstid:	480 000 kr

6.8 Ansvar och uppföljning

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för hållbarhetsarbetet i kommunen. Arbetet samordnas genom kommunens strategiska nätverk för hållbarhet.

Mjölby kommuns nämnder och bolag ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet utifrån lagstiftning, politiska mål, ägardirektiv, styrdokument och ekonomiska förutsättningar.

Nämnderna och bolagen ska ta hänsyn till energi- och klimatstrategin i sin egen planering. De ansvarar för sina åtgärder enligt markeringar i åtgärdslistan. Nämnderna lyfter investeringsbehov årligen i budgetdialogen utifrån de egna behoven och åtgärderna.

Kommunstyrelsens förvaltning är dokumentansvarig och ansvarar för att sprida, revidera och följa upp strategin. Mål och åtgärder följs upp årligen av hållbarhetsstrategen genom att nämnderna och bolagen får redovisa sitt arbete med åtgärderna. Det rapporteras sedan till KS. Strategin aktualiseras varje mandatperiod.

Bilaga 1 Miljöbedömning

Miljöbedömning av målområden och åtgärder i Mjölby kommuns energi- och klimatstrategi tillika Energiplan för Mjölby kommun.

Enligt miljöbalken 6 kap. 11§ och förordningen (1998:905) ska en miljöbedömning göras när en kommun upprättar en ny energiplan om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Mjölby kommun energi- och klimatstrategi är tillika kommunens energiplan och omfattas därmed av ovanstående lagkrav. Syftet med miljöbedömningen är att bedöma miljöaspekterna i planen ur ett brett perspektiv och säkerställa att den bidrar till en samlad hållbar utveckling.

I miljöbedömningen ingår både energiproduktionens och transporternas påverkan på miljön. Bedömning inkluderar främst luftkvalitet, försurnings-, övergödnings- samt klimatpåverkan. Mjölby kommun har valt att göra en miljöbedömning av åtgärderna under varje målområde. Miljöpåverkan relateras till de nationella miljökvalitetsmålen och beskriver hur relevanta mål påverkas positivt alternativt negativt av åtgärden i planen med fokus på lokal påverkan.

Utsläppen av växthusgaser i Mjölby kommun ska minska, jämfört med år 1990

Samtliga åtgärder med fokus på åtgärderna C1-C3, D3, E1-E3 och G1

Energiplanen har fokus på att minska växthusgasutsläppen genom ökad produktion av förnybar el, energieffektivisering, hållbara transporter samt genom samverkan med medborgare, det lokala näringslivet och övriga aktörer. Kommunen har en särskild roll att spela i energi- och klimatarbetet genom att testa olika lösningar, vara en föregångare i energi- och klimatarbetet samt skapa förutsättningar för kommunens medborgare och näringsliv att vara delaktiga i miljö- och klimatarbete.

Det görs genom åtgärder som exempelvis energi- och klimatrådgivning, genomföra energi- och klimatkampanjer, förbättra fysiska förutsättningar för hållbart resande. Mjölby kommun energi- och klimatstrategi har som helhet en positiv påverkan på de nationella miljökvalitetsmålen.

All energiproduktion och användning har negativ miljöpåverkan men vi bedömer att den positiva miljöpåverkan är betydligt större i relation till den negativa miljöpåverkan.

Följaktligen är den samlade bedömningen att samtliga åtgärder kan genomföras utan att ha negativ effekt på miljökvalitetsmålen. Det bör dock betonas vikten av att hela tiden ha ett helhetsperspektiv vad gäller samtliga hållbarhetsmål vid genomförande av energiplanens åtgärder.

Mjölby kommun ska energieffektivisera och minska energianvändningen

Åtgärder A1-A11 och F1-F8

Energieffektivare fastigheter innebär att energianvändningen av el och fjärrvärme minskar. Ur ett europeiskt perspektiv innebär det att det sker en undanträngningseffekt av fossilt producerad el. Genom att prioritera fjärrvärme före eluppvärmning bidrar det till att minska växthusgasutsläppen bland annat genom att underlag för klimat – och resurseffektiv elproduktion ökar på lokal nivå. De positiva effekterna av att prioritera fjärrvärme är stora. Strategin innehåller åtgärder kring att ansluta de fastigheter som ligger inom fjärrvärmeområdet. Om man ser det ur fler perspektiv så skulle dock en minskad fjärrvärmeanvändning på sikt leda till minskat uttag av biomassa från skogen främst grot.

I elproduktion i kraftvärmeverk bildas förutom koldioxidutsläpp kväveoxider vid förbränning vid höga temperaturer. Lagstiftning och teknisk utveckling har lett till minskade utsläpp från förbränningsanläggningar, men det har likväl en påverkan. Att minska utsläppen av kväveoxider är viktigt ur flera perspektiv, både för hälsa och för miljön. Kväveoxider är giftiga och irriterar luftvägarna och slemhinnor. Tillsammans med organiska föreningar och solljus medverkar kväveoxider till bildandet av marknära ozon. Nedfall av kväveföreningar, leder till försurning och övergödning av mark och vatten. Vid förbränning bildas också partiklar som har negativa hälsoeffekter.

Genom att involvera kommunens personal, brukare, det lokala näringslivet samt civilsamhället i kommunens energi- och klimatfrågor så ökar medvetenheten om klimat- och energi men också sannolikt ökad medvetenhet och engagemang om miljöfrågor generellt.

Åtgärderna har positiv påverkan på: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Ett rikt växt- och djurliv, Levande skogar och God bebyggd miljö. . Inget av miljö kvalitetsmålen påverkas i betydande omfattning negativt av åtgärderna för detta målområde.

Mjölby kommun ska öka andelen produktion och användning av förnybar energi och satsningar på solceller

Åtgärder B1, B2, B3, D1 och D2

Ökad produktion av förnybar el innebär ur ett europeiskt perspektiv att det sker en undanträngningseffekt av fossilt producerad el. Att öka efterfrågan på ursprungsmärkt el kan medföra att produktionen av förnybar ur ett långsiktigt perspektiv ökar och att fossilbränsleanvändningen vid elproduktionen fasas ut.

All elproduktion har negativ miljöpåverkan i någon del av produktionskedjan, och bör därmed främst användas där dess unika egenskaper kommer till sin rätt. Eftersom det än så länge alltid finns fossil elproduktion igång i våra grannländer så minskas den med varje sparad kilowattimme här i Sverige – antingen genom att vi kan exportera mer förnybar el eller att vi kan importera mindre fossil el. Minskad elanvändning ger alltså alltid klimatnytta, även om svensk elproduktion råkar vara fossilsnål.

I miljöbedömningen utgår vi från produktionsperspektiv, liksom i arbetet med de Svenska miljömålen och det klimatpolitiska ramverket. Utsläpp av varor och tjänster

beräknas då utifrån vilka utsläpp det leder till lokalt. Det gör att produktionen av solcellen inte ingår i bedömningen, då huvuddelen av solceller produceras i Kina.

HVO är ett förnybart fordonsbränsle som reducerar utsläppen av växthusgaser rejält jämfört med fossilt diesel. Utsläppen som påverkar gatumiljön: kväveoxider och partiklar, är desamma vid förbränning av HVO som vid förbränning av fossil diesel.

Åtgärderna har positiv påverkan på: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Bara naturlig försurning, God bebyggd miljö. Inget av miljö kvalitetsmålen påverkas i betydande omfattning negativt av åtgärderna för detta målområde.

Kommunstyrelsens förvaltning
Kommunstyrelsens förvaltning
Telefon: 0142-850 00
E-post: mjolbykommun@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

